

de onkosten, bedroeg f 43.938.

PALEMBANG

Na een vergadering over Palembang op 19 maart 1765 is conform de gewone en geheime brieven van 29 maart de bark Arend met de benodigdheden naar Palembang gezonden. Dit schip kreeg levensmiddelen mee voor 30 man voor zes maanden, die zich te Palembang op twee daar zijnde pantjalangs moesten inschepen om samen met de Arend zo snel mogelijk naar Malakka door te varen. [fol. 2917] Waartoe dit dient is te vinden in de geheime resolutie van 12 maart en in de geheime brief van 29 maart 1765 aan resident Isaak Mens. Deze brief gaat over het gedrag van de beruchte kroonprins, de bedenkelijke roverij van de zogenaamde Maleiërs uit Benkulen in de bovenlanden van Palembang en de desbetreffende aanbevelingen van de Hoge Regering. Tevens is opnieuw gewezen op de plicht tegen smokkel te waken en in het algemeen op aangedrongen de koning krachtig aan te sporen tegen smokkel maatregelen te nemen. Daar de koning op de herhaalde klachten in het verleden jaar had geantwoord dat hij zijn onderdanen die minder tin of peper leverden dan de passen aangaven, liefelijk zou straffen, is de opperkooplieden van het kasteel bevolen om, als er een tekort mocht zijn, dit direct aan de Hoge Regering te rapporteren. Tot grote ergernis is uit de gewone en aparte brieven van 19 januari 1765 gebleken)

--- dat, zo het scheynt, sulthans goede intentiën tot het herstel van de vervalpeperculture gestremt wierden, doordat onder anderen wel tweeduyzend bovenlanders door den kroonprins van dat nuttig werk weeder afgeroepen waren, om den grooten dalm tot een verzekerde woning van de gantsche koninglijke familie te voltooyen, maar dat ook het daar van Mallakka op zijn retour aangegierde schip Langewijk geen enkelden korl zwarte peper, of eenlijk zesenzestig picols witte peper, nevens tweeduyzend en zestig picols tin aangevoerd heeft. En zulks ter zake dat zowel den koning, als kroonprins zeyden, dat ze van eerstgeduide product niet voorzien waren, en hetgeene dat nog afgebragt mogte worden, met hunne eyge vaartuygen zouden zenden.

Fol. 2918r-v.

(Hierover is bij de residenten geklaagd en zij zijn aangespoord om de peperverbouw door vriendelijke maar ernstige aansporingen te bevorderen. Hoewel er tijdens het opstellen van deze brief werd bericht dat er op 6 april 1765 33 vaartuigen waren vertrokken, waarvan er al één is aangekomen, bleek echter [fol. 2919] dat deze maar 7582 pikol peper en daarentegen 18.466 pikol tin vervoerde. De koning vroeg dringend inschikkelijk te zijn, daar er ruim 3000 pikol meer peper dan verleden jaar wordt geleverd en de grote hoeveelheid tin met de afspraken overeenkomt. De residenten schreven in hun laatst genoemde brief dat het hof pijnlijk getroffen was door het besluit het huidige jaar maar 16.000 pikol tin te accepteren. Na wat verzet waagde de kroonprins het te zeggen waartoe het jongste contract dan diende, waarop is geantwoord dat volgens de brief aan de koning de Compagnie net zo min verplicht is altijd jaarlijks 30.000 pikol tin af te nemen, als de koning om over die hoeveelheid steeds te zwijgen. De staatrekening van Palembang geeft aan uitgaven in 1763/64 f 26.706 aan, ofwel f 2983 minder dan in 1762/63, en aan inkomsten slechts f 1608, ofwel f 212 minder dan in 1762/63.

DJAMBI

Volgens de brief van 19 januari 1765 werden de naar Djambi gezonden sloepen Vreedebest en Leguaan lek en moesten voor reparatie de rivier van Palembang inzeilen. [fol. 2920] Het is goedgekeurd dat er op het eerdere bericht, dat er onder de bezetting een zware ziekte heerste, ter versterking wat volk naar Djambi is gestuurd.

SIAM

De Deunisveld kwam uit Siam met 566.696 lb sapanhout samen met andere gebruikelijke goederen t.w.v. f 58.573. Uit de brieven van resident Anthonij Abraham Werndley van